Araştırmacı Öğrenenlerin Bilgi ve Bilişim Çağına Yönelik Metaforik Algılarının Değerlendirilmesi

Doç. Dr. Fahriye Altınay Aksal

eposta: fahaltinay@gmail.com
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, Eğitim Fakültesi, Toplumsal Araştırma ve Geliştirme Merkezi
Yakın Doğu Üniversitesi

Doç. Dr. Zehra Altınay Gazi
eposta: fahaltinay@gmail.com
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, Eğitim Fakültesi, Toplumsal Araştırma ve Geliştirme Merkezi
Yakın Doğu Üniversitesi

Dr. Nesrin Menemenci Bahçelerli
nmenemenci@hotmail.com
Turizm ve Otelcilik Yusek Okulu
Yakın Doğu Üniversitesi

Özet

İnternet, teknoloji, bilişim ve uzaktan eğitim, üniversitelerin rekabet gücünü ve kalite gücünü artırmada önem kazanmaktadır. Özellikle, uzaktan eğitim uygulamaları bireysel farklılıkları dikkate alarak öğrenme koşullarınının çeşitliliğini artırmada kaçınılmaz olup, bilgi toplumunda bireylerin araştırmacı ruhu kazandınırken bilginin yeniden yapılandırılması sürecinde yeni gelişen uygulamalara yönelik algıları gelişimde önkoşul hale gelmiştir. Bu çalışma, araştırma dersini alan öğretmen adaylarının, internet, teknoloji, bilişim ve uzaktan eğitim kavramlarına yönelik metaforik algılarını değerlendirmeyi temel almıştır. Nitel araştırmaya bağlı yürütülen bu çalışmada, öğretmen adaylarının bilginin oluşturulmasında teknolojinin yeri ve öneminin ortaya çıkarılmasında metaforlar bir araç olarak kullanılmıştır. Buna ek olarak, kişişel görüş raporları ile araştırmacı öğrenenlerin araştırmanın yeri, bilgi paylaşımında ve oluştrulmasında kullandıkları iletişim araçları ve bu araçların katkılarının neler olduğu konusundaki görüşleri ortaya çıkarılmıştır. Internet, teknoloji, bilişim, uzaktan eğitim kavramlarına yönelik metaforik algılar da çalışmanın önemli bir kapsamını oluşturmaktadır.

Anahtar Sözcükler: İnternet, Teknoloji, Bilişim, Uzaktan Eğitim, Metafor

Giriş

Teknolojinin sürekli gelişimi, bilgi çağında yeni bilgi üretiminigerektirmektedir. Bundan dolayı teknoloji vazgeçilemezbir gereksinim olmuştur. Sürekli ve hızlı değişen çağımızda tüm alanlarda olduğu gibi eğitiminde bu gelişmelerekarşı değişiklik göstermesi yadsınamaz. Günümüzde teknolojinin, eğitimin tüm evrelerine uygulanabilirliği üzerine çalışmalar yapılmaktadır.

Günümüzde gelişen bilgisayar ve iletişim teknolojilerinin yaşamın her alanına hızlı bir şekilde entegre olmasıyla birlikte bu alanda bilgiye duyulan ihtiyaç da giderek artmaktadır. Bireyler, teknoloji sayesinde dünyanda olan her gelişmeden ve her yenilikten anında haberdar olma imkanına sahip olabilmektedir. Dünyanın herhangi bir yerinde üretilen bir bilgi kısa bir süre içerisinde paylaşılmakta ve bu paylaşım yeni bilgilerin üretilmesini yol açmaktadır.Teknoloji sayesinde bilgi üretiminin ve paylaşımının bu kadar hızlı gerçekleşmesine ve kolay ulaşılabilirliğine bağlı olarak bireylerin, zaman ve yer kısıtlaması olmadan bulundukları ortamdan araştırma konularına veya ilgili oldukları alanlarına kısa süre içerisinde ulaşma imkanına sahip olabilmektedirler. Buna karşın internet ortamında var olan bilginin güvenilirliğini vedoğruluğunu sorgulama gereği duymaktadırlar. Bundan dolayı internet ortamında var olan bilgiyi bilinçli, verimli ve doğru kullanma konusunda bireylerin eğitilmeleri gerekmektedir. İnternet ortamında eğitim zaman ve mekan açısından özgürlük sağladığından bir öğrenme aracı olarak günümüzde cazip hale gelmiştir.

İnternetin yaygın olarak kullanılması ve kolay ulaşabilirliği uzaktan eğitimin daha fazla önem kazanmasını ve giderek daha fazla yaygınlaşmasını sağlamaktadır. Uzaktan eğitim, bireylerin uzmanlık alanları dışında ilgi duydukları başka alanlarda da eğitim almalarına, farklı alanlara yönelerek sertifika sahibi olmalarına, yeteneklerinin geliştirilmesine ve yaşam boyu eğitim çerçevesinde kendilerini geliştirmelerine olanak sağlayan bir eğitim modelidir.

Alkan (1996), uzaktan öğrenimi, geleneksel öğrenme-öğretme yöntemlerinin sınırlılıkları nedeniyle sınıf içi etkinlikleri yürütme olanağının bulunmadığı durumlarda, eğitim etkinliklerini planlayanlar ve uygulayıcılar ile öğrenciler arasında iletişimin, özel olarak hazırlanmış öğretim üniteleri ve çeşitli ortamlar yoluyla sağlandığı bir öğretim merkezi şeklinde ifade etmektedir.

Simonson ve diğerleri (2003) ise uzaktan eğitimi, büyük çeşitlilikteki iletişim araçlarının meydana getirdiği, teknolojideki değişim ve gelişmelere doğru orantıda ilerleyen ve değişen öğrenme metodları olarak tanımlamaktadırlar.

Moore ve Kearsley (2005), başta eğitim alanında çalışmalar yapmış, alanın tanım ve açıklamalara ihtiyacı olduğunu görmüş, öğrenme ve öğretimin çeşitli formlarındaki önemli kavramları tanımlarıyla, alandaki çeşitli öğeler arasındaki farklılığı ortaya çıkarmıştır.Uzaktan eğitimin gelişim sürecini tanımlarken iletişim teknolojilerinin gelişimi ışığında beş evreye ayırmaktadırlar. Bunlar, mektuplaşma, radyo ve tv yayını, açık üniversiteler, telekonferans ve internet/web. Keegan'a göre ise (1996); uzaktan eğitim, geleneksel eğitime paralel olduğunu, eğitimin farklı bir şekli olduğunu belirtmektedir. Aynı zamanda uzaktan eğitimin, geleneksel eğitimi tamamlayıcı olduğunu vurgulamaktadır.

Uzaktan eğitimin tanımlanmasında ve isimlandirilmesinde farklı görüşler olsa da, Keegan (1986) uzaktan eğitimin temel ögelerini söyle sıralamıstır:

· Çoğunlukla öğretmen ve öğrencilerin öğrenme süreci boyunca farklı fiziksel ortamlarda bulıunması

· Eğitimsel faaliyetlerin öğrenim süresince olaması, öğrenme materyalleri hazırlama, planlama ve öğrenci destek hizmetleri gibi

· Öğretmen ile öğrenci arasında karşılıklı iletişimin sağlanması

· Öğretmen ve öğrenci iletişimini ve etkileşimini verimli sağlayabilmek ve derslerin içeriklerini aktarabilmek için basılı materyaller, video, ses, bilgisayar vb. teknolojik araçların kullanılması

· Öğrenim süresince öğrencinin bireysel olarak öğrenmesi, gerekli zamanlarda sosyal ve öğretici amaçlarla bir araya gelebilme olanaklarına sahip olması

Bilgi toplumu, bilgi teknolojilerinin giderek artan bir şekilde kullanımasıyla, 1950 ve 1960'lı yıllarda Amerika, Japonya, Batı Avrupa ülkeleri gibi gelişmiş ülkelerde meydana gelmiş bir olgudur. Gelişmiş ülkelerde şekillenen bu olgunun en önemli özelliği, bilginin ve bilgi teknolojilerinin tarım, sanayi, hizmetler sektörlerinin yanı sıra eğitim, sağlık, iletişim gibi her

alanda kullanılabilir olmasıdır. Bu sebeple, bilgi toplumundaki gelişmeler kısa sürede üretimin ve verimliliği artırmasına yol açmakta ve yeni teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmeleri de teşvik etmektedir. Bilgi toplumundaki tüm bu gelişmeler diğer dünya ülkelerini de kısa zamanda etkisi altına almış ve uluslararası alanda ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel alanda uyumu beraberinde getirmiştir (Çoban, 1997: 10).

Bilgi toplumda en önemli meta bilgidir. Her türlü bilginin yeni iletişim teknolojileri vasıtasıyla kişilerin bu teknolojilere ulaşabilme ve bu teknolojileri kullanabilme imkânının sağlandığı toplum, bilgi toplumdur. Her alandaki bilginin, çok geniş ve zengin teknolojiler ile elde edilme rahatlığı kendiliğinden bilgi toplumunu meydana getirmez. Bilgilerin toplumu oluşturan bireylerin bilgi birikimlerinden geçirilip yorumlanması ve günlük yaşamın doğal bir parçası haline gelmesi ile sağlanabilir (Gürol, 1995: 229).

Son yıllarda yaşanmakta olan sosyokültürel değişim bilim ve teknolojideki gelişmelerle birlikte dah da hızlanrmaktadır (Broadbent, 2003: 439). Bilgi çağında bilginin anahtar faktör haline gelmektedir. Bundan dolayı eğitimli insanların toplum içerisindeki konumunu, önemini ve sorumluluklarını arttırmaktadır. Bilgiye ulaşmayı bilen ve bilgiyi anlayabilme yeteneğine sahip bireyler eğitimli insan olarak adlandırılması gerekmektedir (Drucker, 1993: 293, 301).

Bulun ve diğerleri (2004), araştıamlarında teknoloji tabanlı uzaktan eğitimin, öğrenenlere yaşam boyu öğrenme, farkında olmadan öğrenme, ihtiyaç anında öğrenme, kendi istediği anda zaman ve mekandan bağımsız öğrenme sağladığını belirtmektedirler. Bu öğrenme şekilleri şöyle tanımlanmaktadır;

a- Yaşam Boyu Öğrenme: Uzaktan eğitimde öğrenen aslında kendi kendine öğrenen bireydir. Aslında uzaktan öğrenen yalnızdır(Moore, 1973). Bu da bilgilere farklı yollardan ulaşarak kendi kendine anlamlandırarak öğrenebilmesi dolayısıyla öğrenenin yaşam boyu öğrenme becerisi geliştirmesi anlamına gelmektedir. Bilgiye ulaşmada mobil teknolojiler öğrenene esnek bir ortam sağlayarak zamandan tasarruf etmesini sağlamaktadır.

b-Zaman ve Mekan Bağımsız Öğrenme: İnternet tabanlı uzaktan eğitim her ne kadar zaman ve mekandan bağımsız olduğu düşünülsede aslında dizüstü bilgisayar taşımanın ve internete bağlanmanın getirdiği bir çok sorun nedeniyle bu özelliğin istenildiği kadar uygulanamadığıdüşünülmektedir.

c-Kendi İstediği Anda Öğrenme: Öğrenen günün herhangi bir zamanında veya ayın herhangi birgününde eğitimin verildiği il, ülke veya buna benzer bir mekanda bulunmadan öğrenme isteğini karşılayarak kendi istediği zamanda daha kalıcı öğrenebilir.

Egitimin en önemli unsurlarından birisi ögretmendir. Etkili bir eğitim faaliyetlerinin yürütülmesinde ve sürdürülemsinde ögretmenlere büyük bir sorumluluk düşmektedir. Öyle ki sınıftaki ögretim ortamının düzenlenmesi ve tasarlanması, faaliyetlerin belirlenmesi, ders araç gereçlerinin ve ögretim yöntemlerinin seçimi ve kullanılması bu sorumluluklardan bazılarıdır. Gelenksel eğitimde olduğu gibi uzaktan eğitimda de her ne kadar öğrenci bağımsız olsa da dersin tasarlanması, hazırlanmas ve geliştirilmesi gibi hususlarda öğretmenlere büyük görev düşmektedir. Bu bağlamda öğrenci kada öğretmenin de iletişim ve teknoloji araçlarını iyi kullanabilmesi ve gelişmeleri takip etmesi büyük önem taşımaktadır.

Metafor; bir kavramsal ifadeyi başka bir kavramsal ifadeyle anlatmak olarak tanımlanmıştır (Kövecses, 2002). Lakoff&Johnson (2005) metaforun temelinin bir şeyi başka bir şeye göre anlamak ve tecrübe etmek olduğunu vurgulamışlardır. Semerci (2007)'ye göre metafor, algısal benzerlik olan bir objeden diğerine geçen anlam transferidir. Saban (2004) ise metaforun, olayların meydana gelişi ve işleyişiyle ilgili fikirleri yapılandıran, yönlendiren ve kontrol eden en güçlü zihinsel araçlardan olduğunu belirtmiştir. Metaforlar bir kavramı anlatmak için başka kavramlar kullanmak, anlatımı kuvvetlendirmek, dili zenginleştirmek ve düşünceleri dilsel eylemlere en etkili bir biçimde dönüştürmek için kullanılan yapılardır.

Eğitim araştırmalarında metaforların sıklıkla herhangi bir konunun öğretilmesinde bir öğretim aracı olarak kullanıldıkları görülmektedir (Botha, 2009). Bunun dışında metaforlar eğitim araştırmalarında kişilerin herhangi bir kavrama yükledikleri anlamları ortaya çıkarmak amacıyla da kullanılmaktadır.

Metaforlar öğretimde ve öğretmen eğitiminde; profesyonel düşünme, profesyonel kimlik geliştirme, pedagojik bir araç, bir yansıtma aracı, değerlendirme aracı, bir araştırma aracı, program kuramı, zihinsel model, keşfetmede bir araç ve öğretimde değişim için bir araç olarak kullanılmıştır (Saban, 2006). Bu çalışmada metaforlar bir araştırma aracı olarak kullanılmaları nedeniyle, aşağıda eğitimde metaforlar yolu ile verilerin toplandığı veya analiz edildiği çalışmalar incelenmiştir.

Saban (2009), metaforların öğretmen adaylarının bir olguya ilişkin sahip oldukları kişisel algılarını anlamada güçlü bir araştırma aracı olarak da kullanılabildiğini vurgulamaktadır.

İnsanlar bir durum ile ilgili görünümleri, kavramları ve terminolojiyi, iyi bilmedikleri veya az bildikleri bir alana metafor kullanarak aktarırlar. Metaforlar yeni bir olguyu anlama ve açıklamada özellikle yararlıdır. Çünkü iyi bilinen bir durumun anlamını bilinmeyen bir duruma tasırlar. Böylece metafor yeni bir bilginin öğrenilmesini kolaylastırır. Bununla birlikte metaforlar bir düsünce ve bir görme biçimidir (Morgan, 1998).

Alanyazıngözönünde bulundurulduğunda, gelişen teknoloji ile birlikte internet kullanımının artması bilgiye ulaşmanın kolaylığını sağalmaktadır. Bu bağlamda, teknolojinin ve internetin eğitime uyarlanması kapsamında uzaktan eğitim büyük önem taşımaktadır. Bu araştırmada, öğretmen adaylarının bilgi ve bilişim çağında, internet, teknoloji ve uzaktan eğitim kavramlarına yönelik algılarını ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır.

Yöntem

Bu araştırma öğretmen adaylarının metaforlar yolu ile kavramları tanımlarını belirlemeye yönelik bir çalışmadır. Bu bağlamda araştırmanitel araştırma yöntemi kullanılarak(Cresswell, 2003) gerçekleştirilmiştir.Nitel araştırma, saptanan problemlere güvenilir çözümler aramak amacı ile planlı ve sistemli olarak verilerin toplanması, çözümlenmesi, yorumlanarak değerlendirilmesi ve rapor edilme sürecidir. Araştırma bir arama, öğrenme, bilinmeyeni bilinir hale getirilme çabasıdır (Karasar, 2000, s. 22).

Zamanlanicelaraştırmalarıneğitimolgularınıveolaylarınıaçıklamadakiyetersizliklervebuaraştırmalarınsonuçlarınıneğitimalanındayeterinceyönlendiriciolmamasıgibisınırlılıklarnitelaraştırmayöntemlerininеğitimalanındakullanılmasınanedenoluşturmuştur.İnsandavranışıesnekvebütüncülbiryaklaşımlaaraştırılabilirvebuyaklaşımlaaraştırmayadahilolanbireyleringörüşlerivedeneyimleribüyükönemtaşır (YıldırımveŞimşek, 2000, s.14).

Nitel araştırma kapsamında katılımcıların görüş raporları ile öğretmen adaylarının metaforik algılarını ortaya çıkarılmasını amaçlamaktadır. Araştırmanın örneklemini 2013 – 2014 güz döneminde, araştırma dersini alan 53 öğretmen adayı öğrenci oluşturmaktadır.

Verilerin Analizi

Katılımcıların öncelikli olarak araştırma kapsamındaki kavramları tanımlamaları istenmiş ardından bu kavramların çağrıştırdığı metaforlar sorulmuştur.

Bilginin Oluşturulması

Araştırma kapsamında öğrencilerden öncelikli olarak bilginin oluşturulmasını tanımlamaları istenmiştir. Katılımcı öğrenciler bilginin oluşturulmasını iki açıdan tanımlamışlardır. Öğrencilerin 38'i genel olarak bilginin oluşturulmasını "bir çok kaynaktan yararlanılarak istenilen bilgiyi araştırmanın sonucunda bilgi oluşur" olarak tanımlarken, öğrencilerin yaklaşık 12'si bilginin yığılarak oluştuğunu vurgulamıştır. Katılımcılar, bilginin etrafımızda gördüklerimiz, yaşadıklarımız ve deneyimlerimizden oluştuğunu söylemişlerdir. 2 öğrenci bilginin araştırdığımız ve öğrendiğimiz bilgileri sürekli tekrarlayıp pekiştirdiğimizde oluştuğunu söylerken 1 öğrenci tanım yapmamıştır.

Katılımcıların, tanımları incelendiğinde bilginin oluşturulmasının iki farklı yönden tanımlanarak, hem çeşitli kaynakları kullanarak yaptığımız araştırmalar hem de yaşadığımız, gözlemlediğimiz ve tecrübe ettiğimiz deneyimlerin sonucu oluştuğu ortaya çıkmaktadır.

Bilginin oluşturulmasında kullanılan iletişim araçları sorulduğunda, katılımcıların hepsi kullandıkları iletişim aracının internet olduğunu söylemişlerdir. Buna ek olarak sadece 6 öğrenci internetin yanı sıra kitap ve ansiklopediyi de bilginin oluşturulmasında iletişim aracı olarak kullandıklarını belirtmişlerdir.

Katılımcıların öncelikli olarak interneti iletişim aracı olarak kullanmaları günlük hayatlarında internete ve bilgiye ne kadar kolay ulaştıklarının göstergesidir. İletişim aracı olarak internetin bilgiye ulaşmada hızlı ve etkili bir yöntem olduğunu ve aynı zamanda kolay olduğunu vurgulamışlardır.

Araştırmanın bilginin oluşturulmasında ki önemini ise, bilginin çeşitli kaynakları kullanarak oluştuğunu açıklayan katılımcılar, araştırmanın bilgiyi oluşturmada temel taş olduğunu vurgulamışlardır. Bilginin oluşmasını gözlem ve deneyimlerinden elde edilen bilgi olarak tanımlayan katılımcılar ise araştırmanın elbette önemli olduğunu fakat araştırılmadan da bilgiye ulaşılabileceğini aktarmaktadır.

Kavramların Tanımlanması

Araştırma dersini alan öğretmen adayı katılımcıların, araştırma kapsamında internet, teknoloji, bilişim ve uzaktan eğitimi tanımlamaları istenmiştir.

İnterneti tanımlarken öne çıkan tanımlar, genellikle araştırma için kullanıldığında yararlı olduğu, bilgiye ulaşmada hızlı ve etkili bir iletişim aracı olduğu, aynı zamanda pratik ve kolay olduğu, günümüzün iletişim aracı olduğu şeklinde tanımlanmaktadır.

Teknolojiyi tanımlamaları istendiğinde, katılımcıların çoğunun (47) teknolojiyi internet olarak algıladıkları gözlemlenmiştir. Teknolojinin tanımını birebir internet ile aynı yaptıkları, buna ek olarak teknolojinin internete ulaşmada kolaylık sağladığı, tablet, akıllı telefon, televizyon gibi araçların gelişimlerinin önemini vurgulamışlardır.

Bilişim basit olarak teknoloji ve bilginin birlikte kullanılarak ortaya çıkan sonuçtur. Katılımcılardan bilişim tanımı yapmaları istendiğinde, internet ve teknolojiyi tanımlayan ve bunların önemini vurgulamalarına karşın bilişimin tam olarak ne demek olduğunu bilmedikleri ortaya çıkmıştır. Katılımcıların hepsi bilişimi doğru olarak tanımlayamamış, sadece bilgisayar ve teknoloji kullanımı olarak tanımlamaktadırlar.

Kavramların sonuncusu olan uzaktan eğitimi tanımlamışlardır. Katılımcıların uzaktan eğitim tanımları genel olarak aşağıdaki başlıklarda toplanabilir;

- İnternet temelli olması, bilgi ve öğrenimin geniş ağlar aracılığı ile olması, web teknolojisine uygun olarak tasarlanan eğitim ve öğretim metodudur.
- Öğrenci ile öğreticinin farklı mekanlarda olması, herhangi bir zaman ve yer kısıtlaması olmadan eğitimin sürdürülebilen eğitim sürecidir.
- Eğitim sürecinin öğrencinin kontrolü altında olması, öğrencinin kendi bilgisini sorgulayabildiği, kendi kendine öğrenme yöntemidir
- Öğrenciye aşırı sorumluluk yüklenerek, minimum yardımla öğrenmesini sağlayarak, kişinin belli yönlendirmelerle araştırma, öğrenme kabiliyetinin geliştiği ve kişisel öğrenme becerilerinin geliştiği süreçtir.

Metaforik Açıdan Kavramların Tanımlanması

Araştırmadaki katılımcıların internet, teknoloji, bilişim ve uzaktan eğitim kavramlarına ilişkin aktardıkları metaforlar aşağıdaki gibidir.

Tablo 1. İnternet kavramına ilişkin metaforlar

Metafor	Katılımcı Sayısı
Evren	26
Yıldız	17
Deniz	8
Kütüphane	3

Katılımcılar internet kavramını metaforik açıdan evren, yıldız, deniz ve kütüphane olarak aktarmışlardır. Evren, deniz ve yıldız metaforları internetin sonsuz ve geniş bilgiye sahip olarak algıladıklarını ortaya çıkarmaktadır. Kütüphane metaforu ise istenilen bilgiye geniş açıdan ulaşabilme algısı olarak tanımlanabilir.

Tablo 1. Teknoloji kavramına ilişkin metaforlar

Metafor	Katılımcı Sayısı
Dünya	23
Gökyüzü	21
Gezegen	6
Buzdolabı	2
Köprü	1

Katılımcıların internet ve teknoloji metaforlarının paralellik gösterdiği ortaya çıkmaktadır. Katılımcılar teknolojiyi dünya, gökyüzü, gezegen, köprü ve 2 katılımcı buzdolabı olarak tanımlamıştır.

Bilişim kavramına ilişkin metaforları genellikle iletişim ve bilgi iken, 1katılımcı kum tanesi olduğunu belirtmiştir.

Uzaktan eğitimi is katılımcılar, bilgisayar, bilgi yolculuğu, zaman, uzaktan kumandalı araba metaforları ile tanımlamışlardır.

Sonuç ve Öneriler

Sürekli gelişen ve önemli bir güç haline gelen teknoloji ve internet kullanımı eğitimde de önem kazanmaktadır. Bilgi ve bilişim çağında, öğretmen adaylarının metaforik algılarının değerlendirilmesini amaçlayan çalışma, üç tema olarak incelenmiştir. Katılımcıların bilgi oluşumunu değerlendirilmeleri incelendiğinde, iki ana tanım ortaya çıkmaktadır. Birincisi, bilginin araştırılarak oluştuğu, ikincisi ise bilginin yaşanılan tecrübe ve gözlemlen ilen olaylar aracılığı ile oluştuğudur. Bilgi oluşumunda araştırmanın önemli olduğu, araştırılarak bilgiye ulaşılabileceği gibi günlük yaşantımız içerisinde de bazı bilgilerin kendiliğinden oluşabileceği vurgulanmaktadır.

Gelişen teknoloji ve iletişim araçları ışığında öğrenciler kadar öğretmenlerinde teknolojiyi iyi kullanmalrı ve takip etmeleri gerekmektedir. Bu da öğretmen adaylarının bu kavramları tanımlamalarının ve bilmelerinin ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.

Araştırma kapsamında, katılımcılardan internet, teknoloji, bilişim ve uzaktan eğitimin tanımlarını yapmaları istenmiştir. Katılımcıların çoğu internet ve teknolojiyi aynı şekilde tanımlamışlardır. Bu paralellik katılımcıların internet ve teknolojiyi ait metaforik algıları da benzerlik göstermektedir. İnterneti metaforik olarak, çoğunlukla evren, yıldız, deniz olarak tanımlarken, teknolojiyi, dünya, gökyüzü, gezegen olarak tanımlamışlardır. Bu da hem interneti hem teknoloji aynı şekilde kavradıkları, geniş ve sonsuz bilgi ağı olarak algıladıklarını ortaya çıkarmaktadır. Araştırmada dikkat çeken nokta katılımcıların bilişimi kavram olarak tanımlayamazken, metafor olarak bilişimi iletişim ve bilgi olarak tanımlamışlardır. Bu da doğru olarak tanımlayamamalarda, metafor olarak doğru algıladıklarını göstermektedir.

Alanyazın incelendiğinde, bireyler belli bir kavram veya olayları bilmedkileri halde metafor kullanarak açıklayabilmektedirler.

Teknolojinin gelişmesi ve kolay ulaşabilirliği sayesinde uzaktan eğitim hem üniversiteler için hem de kendini geliştirmek isteyen bireyler için büyük önem taşımaktadır. Katılımcılar uzaktan eğitimi, teknoloji ve internet temelli, yer ve zaman kısıtlaması olmadan, öğrencinin

kendi kendine öğrenebildiği eğitim metodu olarak tanımlarken, aynı zamanda uzaktan eğitimi öğrenciye büyük sorumluluk yüklemesi açısından eleştirmişlerdir. Metaforik açıdan uzaktan eğitimi, bilgisayar, zaman, bilgi yolculuğu ve hatta uzaktan kumandalı arabaya benzetmişleridir. Bu da uzaktan eğitime bakış açıları ve tanımlarıyla örtüşmektedir.

Kaynakça

Alkan, C; "Uzaktan Eğitimin Tarihsel Gelişimi" Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyumu Bildirisi, Uzaktan Eğitim Vakfı Yayınları/ Ankara,1996

Botha, E. (2009). Whymetaphormatters in education. South AfricanJournal of Education, 29, 431-444.

Broadbent, J. A. ve N. Cross. (2003). Design education in theinformation age. Journal of Engineering Design, 14(4). http://web.ebscohost.com/ehost/pdf? vid=7&hid=16&sid= 9d4834c1-3239-470e-63246b601a4ce78%40sessionmgr107 (18.12.2013).

Bulun, M., Gülnar, B. ve Güran, M.S. (2004). Eğitimde mobil teknolojiler, TheTurkishOnline Journal of EducationalTechnology, Vol:3,issue:2.

Creswell, J. W. (2003). Researchdesign: Qualitativeandquantitativeapproaches, United Kingdom: SAGE.

Çoban, Hasan, (1997). Bilgi Toplumuna Planlı Geçiş, Inkılâp Kitabevi, İstanbul.

Drucker, P. F. (1993). Kapitalist Ötesi Toplum (Çev. B. Çorakçı). İstanbul: İnkılap kitapevi.

Gürol, M. (1995). Bilgi Toplumunun Eğitim Sistemi ve Bu Sisteme Eğiticilerin Yetiştirilmesi.1.Sistem Mühendisliği ve Savunma Uygulamaları Sempozyumu (12-13 Ekim 1995). Bildiriler Kitabı II, Ankara: Kara Harp Okulu. ss. 229-237.

Karasar, N. (2000). Bilimsel Araştırma Yöntemi. (10. Basım). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Keegan, D. (1986). TheFoundations of DistanceEducation.London: CroomHelm.

Keegan, D. (1996). Foundations of DistanceEducation (3rd ed.). London: Routledge

Kövecses, Z. (2002). Metaphor a practicalintroduction. New York: Oxford University.

Lakoff, G.,& Johnson, M. (2005). Metaforlar hayat, anlam ve dil. (Çev: Demir, G. Y.). İstanbul: Paradigma.

Moore, M.G. &Kearsley, G. (2005). DistanceEducation: A SystemsView. Second Edition. Belmont, Ca. Wadsworth Publishing Company

Moore,M. G.,Towards a theory of independentlearningandteaching, Journal of HigherEducation. Vol. 44, Issue 9, 1973, pp661-679.

Morgan, G. (1998). Yönetim ve örgüt teorilerinde metafor. G, Bulut (Çev). İstanbul: Mü-Ka.

Saban, A. (2004). Giriş düzeyindeki sınıf öğretmeni adaylarının "öğretmen" kavramına ilişkin ileri sürdükleri metaforlar . Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 2 (2), 131-155.

Saban, A. (2006). Functions of metaphor in teachingandteachereducation: A reviewessay. TeachingEducation, 17 (4), 299–315.

Saban, A. (2009). Öğretmen adaylarının öğrenci kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeler. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 7 (2), 281–326.

Semerci, Ç. (2007). Program geliştirme kavramına ilişkin metaforlarla yeni ilköğretim programlarına farklı bir bakış. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 31(1), 139-154.

Simonson, M.,Smaldino, S., Albright, M. veZvacek, S. (2003).Teachingandlearning at a distance: foundations of distanceeducation,(2.Baskı). UpperSaddleRiver, NJ: Merrill PrenticeHall.

Şimşek, H.; Yıldırım, A. (2003).SosyalBilimlerdeNitelAraştırmaYöntemleri. Ankara: SeçkinYayıncılık. s